

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Defensie, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Justitie, het ministerie van Financiën, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van bovengenoemde zorgdragers op het beleidsterrein Regionaal Economisch Beleid, over de periode 1945-.

Den Haag, 12-01-2007
Drs. R.P. Yap

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Defensie, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Justitie, het ministerie van Financiën, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op het beleidsterrein Regionaal Economisch Beleid, over de periode 1945-.

Er hoeven geen selectielijsten te worden ingetrokken.

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

Onder de zorg van de minister van Economische Zaken:

- minister van Economische Zaken
- Adviescommissie inzake STiREA-aanvragen
- Begeleidingscommissie Perspectievennota Zuid-Limburg
- Commissie onderzoek industriële ontwikkelingsmogelijkheden linker Maas- en Waaloever
- Commissie voor de Uitkeringen van STiREA-subsidies
- Coördinatiecommissie Perspectievennota Zuid-Limburg
- Coördinatiecommissie Integraal Structuurplan voor het Noorden des Lands
- Hoofdcmissie voor de Industrialisatie
- Inspecteur der Vennootschapsbelastingen
- Interdepartementale Commissie voor Economische Structuurversterking (ICES)
- Ministeriele commissie voor regionaal economisch beleid
- Ministeriele commissie voor regionaal beleid (MCRB)
- Interdepartementale commissie voor regionaal beleid (ICRB)
- Structuurcommissie Midden- en Kleinbedrijf Noorden des Lands
- Stuurgroep Integraal Structuurplan voor het Noorden des Lands

Onder de zorg van de minister van Defensie:

- minister van Defensie

Onder de zorg van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer:

- minister belast met de Ruimtelijke Ordening
- 1945-1947: minister van Openbare Werken en Wederopbouw;
- 1947-1956: minister Wederopbouw en Volkshuisvesting;
- 1956-1965: minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid;
- 1965-1982: minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO).;
- 1982- minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

Onder de zorg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

-minister van Binnenlandse Zaken

Onder de zorg van de minister van Justitie:

-minister van Justitie

Onder de zorg van de minister van Financiën:

-minister van Financiën

Onder de zorg van de minister van Verkeer en Waterstaat:

-minister van Verkeer en Waterstaat

Onder de zorg van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid:

-minister van Sociale Zaken

Onder de zorg van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

-minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Totstandkoming BSD

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij het ministerie van Economische Zaken door dr. J.A.A. Bervoets en I.J. van Riet is afgerond in 2005. Dit institutioneel onderzoek resulteerde in het PIVOT-rapport nr. 150, *Regionaal en Ruimtelijk Economisch Beleid. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het beleidsterrein regionaal en ruimtelijk economisch beleid, 1946-2002*.

Door mw. drs. L. Boer van het Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA) is in 2006 het actorenoverzicht van het RIO uitgebreid met korte beschrijvingen bij de actoren de minister van Financiën, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Coördinatiecommissie ISP, 1977- en is de indeling aangepast. Tevens is de periodisering veranderd van 1946- naar 1945- conform de handelingen in het RIO. Er is geen aanvullend onderzoek gedaan.

Het concept-BSD voor het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Defensie, het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Justitie, het ministerie van Financiën, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kwam tot stand in november 2006 en is sindsdien, n.a.v. het besprokene tijdens het driehoeksoverleg, aangepast en aangevuld.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond mondeling plaats op 16 november 2006 op het Nationaal Archief te Den Haag. Voorafgaand en na afloop van het mondelinge overleg is per e-mail gecorrespondeerd.

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:

-drs. R.P. Yap, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

als vertegenwoordigster van de zorgdragers:

-mw. drs. L. Boer, BSD medewerker PWAA

De inhoud van het BSD, alsmede de voorgestelde waarderingen zijn beoordeeld door:

namens de minister van Economische Zaken:

als beleidsdeskundige:

-mr. E.J. de Vries, directeur Ruimtelijk Economisch Beleid

als archiefdeskundige:

-drs. N. van Heezik, senior-adviseur Interne Informatie

Het ministerie van Economische Zaken leverde als primaire zorgdrager tevens de deskundigheid op archief- en beleidsgebied namens de secundaire zorgdragers.

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Ter completering van de kennis van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is een Historisch-maatschappelijke Analyse uitgevoerd. Prof. dr. ir. W.J.M. Heijman, als bijzonder hoogleraar verbonden aan de leerstoelgroep Economie van consumenten en huishoudens, Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) is bereid gevonden zijn medewerking te verlenen aan deze HMA. Voorafgaand aan het onderzoek is de heer Heijman de context van het beleidsterrein zoals beschreven in het concept-RIO *Regionaal Economisch Beleid. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het beleidsterrein regionaal en ruimtelijk economisch beleid, 1946-2002* toegestuurd. Op 27 januari 2006 is in Wageningen een interview gehouden met de heer Heijman aan de hand van het vragenformulier HMA door Mevrouw M. Scherer en de heer B. van Kester van het Nationaal Archief. Op 6 februari 2006 heeft de heer Heijman per mail zijn goedkeuring aan het verslag gegeven. In het inhoudelijke verslag is aangegeven welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij het al dan niet aanpassen van het BSD aan de in HMA gemaakte opmerkingen. Het is niet noodzakelijk gebleken de door de heer Heijman genoemde andere deskundigen te raadplegen. Zijn expertise bleek afdoende om tot verantwoorde voorstellen met betrekking tot de waardering van de handelingen te komen.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. <i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. <i>Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.

Selectiecriteria	
4. <i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van het ministerie van Economische Zaken. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht. Door de deelnemers aan het driehoeksoverleg is ook de mening gevraagd van Prof. dr. ir. W.J.M. Heijman, als bijzonder hoogleraar verbonden aan de leerstoelgroep Economie van consumenten en huishoudens, Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR). De leeropdracht van de heer Heijman betreft regionale economie, in het bijzonder de ruimtelijke aspecten van de rurale ontwikkeling en transformatie.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Opmerkingen naar aanleiding van historisch-maatschappelijke analyse

De historisch-maatschappelijke analyse benadrukt het belang van gegevens over het groeibeeld en het clusterbeleid (voorbereiding, bepaling, beleidsuitvoering in hoofdlijnen, beoordeling en evaluatie). Daarom dienen handelingen met neerslag met betrekking tot bepaling en evaluatie van beleid en gegevens over de uitvoeringspraktijk en de effecten en doeltreffendheid van het groei- en clusterbeleid kritisch bekeken te worden. Andere aandachtspunten zijn: het belang van de dienstensector, de groeiende aandacht voor het milieu en de Europese samenwerking met betrekking tot het beleidsterrein. Ook de sluiting van de mijnen in Zuid-Limburg en de RSV-affaire zijn als gebeurtenis een aandachtspunt.

Dit belang wordt met betrekking tot beleid gevat door de algemene handelingen van het BSD waarbij in het bijzonder handeling 12 die betrekking heeft op onderzoek en evaluatie genoemd moet worden. Daarnaast bevatten de handelingen met betrekking tot de regiospecifieke beleidsinitiatieven de neerslag die onder het ministersniveau wordt geproduceerd. Met het oog op historische gebeurtenissen zoals de sluiting van de mijnen is de periodisering van handeling 38 *Het voeren van overleg met regionale actoren naar aanleiding van de onverwachte opheffing of staking van werkzaamheden van economisch belangrijke ondernemingen* aangepast zodat zij de gehele periode vanaf 1945 beslaat.

Met de RSV affaire in gedachte is er tevens aandacht besteed aan de handelingen met betrekking tot steun aan particulieren. De neerslag met betrekking tot Europa en het beleidsterrein worden gevat in de handelingen onder het hoofdstuk Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Voor zover er handelingen

naar aanleiding van de HMA is aangepast wordt dat verantwoord in het inhoudelijk verslag. Voor de overige handelingen gaf de HMA geen aanleiding tot het aanpassen van de handelingen.

Inhoudelijk verslag

Algemeen

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris maakt een algemeen punt met betrekking tot meeliftende zorgdragers. In het geval van Landbouw, Natuur, Voedselkwaliteit (LNV) en Verkeer & Waterstaat (V&W) geeft de vertegenwoordigster van de zorgdragers aan zij niet meeliften omdat er bij de desbetreffende ministeries geen archief van hun (vakministers-)handelingen is aangetroffen. De handelingen zijn zowel bij LNV als V&W intern uitgezet. V&W heeft aangegeven het niet nodig te achten mee te liften voor handelingen 67 en 176: de neerslag voortkomend uit handeling 67 wordt gedekt door handelingen uit het RIO Waterstaat. Daarnaast is het overleg met de Kamer van Koophandel (176) niet bekend bij V&W.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is akkoord met de argumentatie van V&W wat betreft handelingen 67 en 176, maar meent dat het ontbreken van archief in principe geen geldig argument is. Het feit dat de betrokken ministeries geen archief van de vakministershandelingen hebben aangetroffen, wil niet zeggen dat zij ook daadwerkelijk geen archief hebben. Daarnaast zijn BSD's ook documenten voor de toekomst. Het feit dat een zorgdrager nu geen neerslag heeft van een bepaalde handeling sluit de mogelijkheid dat er in de toekomst wel neerslag gegenereerd wordt geenszins uit. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris adviseert ten eerste dat LNV en V&W alsnog meedoen met de vaststellingsprocedure.

De vertegenwoordigster van de zorgdragers legt de vakministershandelingen nogmaals voor aan de zorgdragers LNV en V&W. Beide ministeries zijn alsnog bereid deze handelingen vast te stellen.

Opmerkingen over de handelingen

Handeling 12

Het (laten) uitvoeren van (wetenschappelijk) onderzoek inzake regionaal economisch beleid.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handelingstekst te veranderen in: *Het (laten) uitvoeren **en vaststellen** van (wetenschappelijk) onderzoek inzake regionaal economisch beleid.* Hierdoor valt ook de eindrapportage binnen de reikwijdte van de handeling, waardoor men de aanbeveling naar aanleiding van de HMA opvolgt. Daarnaast wordt voorgesteld de productbeschrijving van de handeling uit te breiden met *eindrapporten*. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stemt hiermee in en past de handeling en de productomschrijving aan. Allen gaan akkoord. De waardering B(5) wordt gehandhaafd.

Handeling 38

Het voeren van overleg met regionale actoren naar aanleiding van de onverwachte opheffing of staking van werkzaamheden van economisch belangrijke ondernemingen.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris meent dat de periodisering van de handeling conform handeling 39 1945- zou moeten zijn. Het lijkt niet waarschijnlijk dat de handeling voor 1986 niet werd uitgevoerd. De vertegenwoordigster van de zorgdragers deelt deze mening en past de periodisering aan. Allen gaan akkoord. De waardering B(5) wordt gehandhaafd.

Handeling 63

Het vaststellen van regels met betrekking tot steun van daartoe aangewezen economische achterstandsgebieden.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wil opmerken dat deze handeling aansluit bij de bevindingen van de HMA met betrekking tot het belang van regiospecifieke beleidsinitiatieven. De vertegenwoordigster van de zorgdragers neemt dit ter kennisname aan. De waardering B(5) wordt gehandhaafd.

Handeling 66 (alleen bij de actoren de minister van Binnenlandse Zaken, Defensie, Sociale Zaken en Justitie)

Het adviseren van de minister van EZ inzake het te voeren beleid ten aanzien van een specifieke regio.

De handeling wordt volgens het RIO niet door deze actor verricht. De vertegenwoordigster van de zorgdragers laat weten dat zij deze handeling heeft aan de lijsten van deze actoren heeft toegevoegd als algemene handeling over advisering. Gezien de rol van deze actoren is de kans immers groot dat

zij de minister ook adviseren over regionaal economisch beleid of dat zij dit in de toekomst nog zullen doen. De handeling is aan de zorgdragers voorgelegd en zij zijn hiermee akkoord gegaan. De vertegenwoordigster voegt dit aan de verantwoording toe. Allen gaan akkoord.

Handeling 69

Het (mede) voorbereiden en vaststellen van het Integrale Structuurplan Noorden des Lands.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris merkt op dat in de opmerkingen wordt vermeld dat de handeling ook voorziet in de evaluatie van de ISP's. In dat geval dienen de periodisering en de handelingstekst te worden uitgebreid. De handelingstekst zou dan moeten luiden: *Het (mede) voorbereiden, vaststellen en evalueren van het Integrale Structuurplan Noorden des Lands.* Omdat de ISP's tot in de jaren negentig lopen zou de periodisering 1945- moeten worden. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stemt hiermee in en past de handelingstekst en de periodisering aan. Allen gaan akkoord. De waardering B(5) wordt gehandhaafd.

Handeling 45, 46, 48, 49 en 51

Het bij ministeriële regeling vaststellen van nadere regels inzake de inning van de SIR-heffing.

[V, 7 jaar]

Het op aanvraag vaststellen van een vrijstelling van heffingen inzake investeringen ter beperking van water- bodem of luchtverontreiniging dan wel geluid-, licht of trillingshinder.

[V, 5 jaar na vervallen]

Het op aanvraag opstellen van een verklaring van geen bezwaar voor nadere investeringen door een bedrijf waaraan vrijstelling van heffingen inzake investeringen ter beperking van water- bodem of luchtverontreiniging dan wel geluid-, licht of trillingshinder is verleend.

[V, 5 jaar na vervallen verklaring]

Het bij ministeriële regeling vrijstellen van saneringsgebieden, in daartoe aangewezen gemeenten in een SIR- gebied, van verschuldigde heffingen op de bouw- en andere investeringskosten.

[V, 10 jaar]

Het verlenen van ontheffingen van verschuldigde heffingen op de bouw- en andere investeringskosten van bepaalde categorieën vestigingen in een SIR-gebied.

[V, 5 jaar na vervallen ontheffing]

De periodisering van de handelingen loopt tot 1981. De wet SIR werd pas in 1985 definitief ingetrokken. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de periodisering conform handeling 54 tot en met 61 uit te breiden naar 1985. Allen gaan akkoord. De waarderingen worden gehandhaafd.

Handeling 84

Het doen van voorstellen aan de (vak-)minister voor de financiering van projecten uit de gereserveerde gelden in het kader van de Perspectievennota Zuid-Limburg.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af om wat voor soort projecten het hier gaat. Indien het om grote projecten gaat, zou hier een B waardering op haar plaats zijn. In het RIO wordt namelijk aangegeven dat deze handeling één van de knelpunten binnen de Perspectievennota Zuid-Limburg was. De vertegenwoordigster van de zorgdragers legt de vraag voor aan Economische Zaken. Het blijkt hier inderdaad te gaan om grote projecten. De projecten werden uitgevoerd om de sluiting van de mijnen te compenseren. De waardering van de handeling wordt veranderd van, V 7 jaar na afronden project, naar B(5). Allen gaan akkoord.

Handeling 89

Het vaststellen van investeringspremieregelingen voor gemeentes in economische achterstandsgebieden.

Volgens de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris zou de opmerking bij handeling 90, Het vaststellen van stimuleringsregelingen voor bedrijven in aangewezen ontwikkelingsgebieden, ook hier toegevoegd moeten worden. Allen gaan akkoord.

Handeling 97

Het vaststellen van ministeriële regels voor subsidieaanvragen op basis van het Besluit StiREA door steden met uitzondering van Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

[V, 7 jaar na vervallen regeling]

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor in de opmerking te vermelden dat de regeling StiREA in 2005 is ingetrokken. De vertegenwoordigster van de zorgdragers gaat hiermee akkoord. Allen gaan akkoord. De waardering wordt gehandhaafd.

Handeling 104

Het vaststellen van jaarlijkse maximumbedragen voor investeringen in regionale economische projecten, waarvoor het provinciaal bestuur uitkeringsbevoegdheid heeft.

Volgens de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft de handeling inhoudelijk geen betrekking op de hoofdlijnen van het handelen binnen het beleidsterrein Regionaal Economisch Beleid. Hij stelt een waardering met V in plaats van B(5) voor. De vertegenwoordigster van de zorgdragers legt dit voor aan Economische Zaken en stelt een waardering van V, 7 jaar voor. Allen gaan akkoord.

Handeling 105 en 106

-Het vaststellen van interne richtlijnen inzake de toekenning van subsidies aan aanvragers voor een bedrag boven het vastgestelde maximum (majeure projecten).

-Het toekennen van subsidies aan aanvragers voor een bedrag boven het vastgestelde maximum (majeure projecten).

De twee handelingen bevatten naar de mening van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris belangrijke neerslag. Zeker als men kijkt naar de eventuele gevolgen van niet correcte toekenning van subsidiegelden. Hij stelt dan ook voor een B waardering toe te kennen in plaats van V, 7 jaar na vervallen richtlijnen. De vertegenwoordigster van de zorgdragers zet het voorstel uit bij Economische Zaken waarna er een waardering van B(5) wordt voorgesteld. Allen gaan akkoord.

Handeling 107

Het deelnemen aan stuurgroepen van Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris mist een handeling over de participatie in de besturen van de ROM's door Economische Zaken. Indien handeling 107 dit blijkt te behelzen, lijkt een uitbreiding van de opmerking wenselijk. De vertegenwoordigster van de zorgdragers legt dit voor aan Economische Zaken. Er wordt een nieuwe handeling geformuleerd:

Handeling Het deelnemen aan het bestuur van Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.
Periode 1974-
Grondslag Nota's Regionaal Sociaal-economisch Beleid
Product Agenda's, verslagen
Opmerking Deelname aan stuurgroepen van ROM's valt onder handeling 107.
Waardering B 5

De nieuwe handeling krijgt het nummer 244. Bij handeling 107 wordt de verwijzing, Deelname aan het bestuur van ROM's valt onder handeling 244, geplaatst.

Handeling 121

Het leveren van bijdragen in het overleg met samenwerkingsorganen van andere overheden (Interprovinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten).

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af of de neerslag van het overleg niet wordt gearchiveerd op het niveau van de 'andere overheden'. Indien dat het geval is, lijkt een V waardering meer op haar plaats. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stelt, na navraag bij Economische Zaken, voor de B(1) waardering te handhaven. De neerslag van Economische Zaken, de voorbereiding van het overleg, is volgens het departement niet eenduidig bij andere overheden terug te vinden. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stemt in met het handhaven van de B(1) waardering nu blijkt dat zo de neerslag van Economische Zaken met betrekking tot het overleg eenduidig veilig gesteld kan worden. Allen gaan akkoord.

Handeling 125

Het monitoren van werkzaamheden van andere overheden op basis van meerjarenafspraken.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris meent dat dit een te algemene handeling is. Hij is bovendien van mening dat de neerslag van deze handeling al gevat wordt met handeling 4. Hij stelt voor de handeling te laten vervallen. De vertegenwoordiger van de zorgdragers deelt de mening van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris en laat de handeling vervallen. Allen gaan akkoord.

Handeling 133 (alleen bij de actor minister van Binnenlandse Zaken)

Het op aanvraag uitkeren van subsidies voor ruimtelijke economische projecten in de steden Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris merkt op dat de handeling voor de actor minister van Economische Zaken gewaardeerd is met V, 15 jaar, terwijl hier een waardering van V, 20 jaar is toegekend. De vertegenwoordigster van de zorgdragers past de waardering conform de actor minister van Economische Zaken aan, maar wil hierbij opmerken dat een waardering per zorgdrager kan verschillen. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris beaamt dit, maar stelt daar tegenover dat er in dit geval geen reden is de termijnen te laten verschillen. Allen gaan akkoord.

Handeling 138, 140 en 143

Het toekennen en uitkeren van een premie aan ondernemingen voor vestiging van een industrieel bedrijf in het voormalig mijngebied in Limburg.

[V, 7 jaar na beëindigen premie]

Het toekennen en uitkeren van stimuleringspremies voor investeringen in een dienstverlenend bedrijf in aangewezen ontwikkelingskernen.

[V, 7 jaar na beëindigen premie]

Het sluiten van overeenkomsten met ondernemingen inzake meerjarige investeringsprogramma's.

[V, 7 jaar na beëindigen programma]

In de paragraaf *Financiële stimulering: uitkeringen aan particulieren* zijn vrijwel alle handelingen met V gewaardeerd, terwijl deze neerslag potentieel veel relevant materiaal kan bevatten voor historisch onderzoek. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handelingen 138, 140 en 143 met een B te waarderen. De vertegenwoordigster van de zorgdragers acht het verstandiger eerst de aard van de neerslag te bepalen. Zij zet de vraag uit bij Economische Zaken.

Het ministerie antwoordt dat de dossiers voortkomend uit deze handelingen geen grote projecten betreffen en dat zij vrijwel geen besluitvorming bevatten. Uit voorbeeld dossiers valt op te maken dat wel de toekenningbesluiten zijn opgenomen, maar dat de totstandkoming niet in het dossier zit. De werkelijke besluitvorming ligt volgens Economische Zaken op provinciaal niveau.

Op basis van deze informatie en selectiecriteria besluit de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris zijn voorstel in te trekken en de V, 7 jaar waardering te handhaven. Allen gaan akkoord.

Handeling 148

Het verlenen van staatsgaranties voor leningen aan investeerders in door de minister aangewezen gebieden.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris merkt op dat deze handeling vanuit het HMA gezien zeer interessant is / aansluit bij de bevindingen van de HMA met betrekking tot algemene beleid op regionaal economisch gebied. Hij heeft daarom bezwaar tegen de periodisering, die naar zijn mening te krap is. In het RIO wordt de periodisering ook alleen genoemd als voorbeeld. Binnen die jaren werd de handeling in ieder geval enkele malen uitgevoerd. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stelt voor de periodisering uit te breiden naar 1945-. Allen gaan akkoord. De waardering B(5) wordt gehandhaafd.

Handeling 149

Het toekennen van vastgestelde gelden van staatsgaranties voor leningen aan investeerders in door de minister aangewezen gebieden.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris en de vertegenwoordigster van de zorgdragers besluiten hier de periodisering conform handeling 148 aan te passen. Allen gaan akkoord. De waardering V, 7 jaar na aflopen garanties blijft gehandhaafd.

Handeling 153

Het in samenwerking met andere ministeries opstellen van investeringsprogramma's en adviezen inzake het investeringsbeleid van het kabinet.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is van mening dat de handeling vrij algemeen geformuleerd is en stelt voor een toevoeging te maken met Fonds Economische Structuurversterking. Daarnaast verzoekt hij de vertegenwoordigster van de zorgdragers uit te zoeken of de neerslag van deze handeling al niet wordt gevat in handeling 679 van BSD 83 Energiedelfstoffen: Het ontwikkelen, vaststellen en evalueren van beleid inzake de additionele aardgasbaten. Volgens het ministerie van Economische Zaken is dit niet het geval. Ook is de handeling niet te breed geformuleerd voor EZ. De vertegenwoordigster

van de zorgdragers stelt voor de handeling en de waardering B(5) te handhaven. Ook zal zij FES toevoegen aan de handelingstekst. Allen gaan akkoord.

Daarnaast rijst de vraag of een dergelijke handeling niet ook voor de actor minister van Financiën vastgesteld dient te worden, gezien zijn participatie in het Fonds Economische Structuurversterking. De vertegenwoordigster van de zorgdragers voegt de handeling met dezelfde waardering toe onder de actor minister van Financiën. Allen gaan akkoord.

Handeling 154

Het ontwikkelen van instrumenten voor kennisproducten inzake bedrijfsterreinen.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris meent dat de inhoudelijke waarde van de neerslag met betrekking tot de hoofdlijnen van het beleidsterrein gering is, indien het bij deze handeling alleen gaat om de instrumenten. In dat geval stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris een V in plaats van een B(5) waardering voor. Het ministerie van Economische Zaken laat weten dat het hier inderdaad alleen om de instrumenten gaat. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stelt een waardering van V, 10 jaar voor. Allen gaan akkoord.

Handeling 163

Het periodiek aan de Europese Commissie verstrekken van inlichtingen inzake het toezicht op de besteding van EFRO-gelden.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wil er op wijzen dat de neerslag van deze handeling de aanbevelingen volgt van het HMA met betrekking tot Europa en de invloed op het beleidsterrein. De vertegenwoordigster van de zorgdragers neemt dit ter kennisname aan. De waardering B(3) wordt gehandhaafd.

Handeling 164

Het op verzoek van de Europese Commissie (doen) vergoeden van ten onrechte toegekende EFRO-gelden.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris doet het voorstel deze handeling met B(5) te waarderen naar aanleiding van de bevindingen uit de HMA. Daarnaast wijst hij op de affairegevoeligheid van de handeling. Allen gaan akkoord.

Handeling 167 (alleen bij actor minister van Binnenlandse Zaken)

Het verlenen en vaststellen van subsidies aan Gedeputeerde Staten in het kader van het co-financieren van EFRO-projecten.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris merkt op dat het RIO vermeldt dat deze handeling door deze actor alleen wordt uitgevoerd in het kader van het Grotestedenbeleid. Dit moet worden aangepast in de opmerkingen. De vertegenwoordigster van de zorgdragers gaat hiermee akkoord en past de opmerking aan. De waardering van, V 7 jaar na aflopen subsidie, blijft gehandhaafd. Allen gaan akkoord.

Handeling 171

Het deelnemen aan bijeenkomsten van landelijke en internationale overlegorganen op Euregio-gebied.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is van mening dat de deelname aan de overlegorganen een belangrijk onderdeel van de besluitvorming is. Hij stelt voor de handeling met B(1) te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 172

Het deelnemen aan bijeenkomsten van stuurgroepen inzake projecten in het kader van Interreg-programma's.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is van mening dat de deelname aan de overlegorganen een belangrijk onderdeel van de besluitvorming is. Hij stelt voor de handeling met B(1) te waarderen. Allen gaan akkoord.

Handeling 180

Het bij AMvB vaststellen van algemene regels met betrekking tot de verkiesbaarheid en de benoembaarheid van leden van Kamers van Koophandel.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is van mening dat de handeling niet de hoofdlijnen van het beleidsterrein betreft. Het gaat hier om technische, administratieve handeling. Hij stelt voor de handeling met V in plaats van B(5) te waarderen. Na overleg met Economische Zaken

stelt de vertegenwoordigster van de zorgdragers een waardering van V, 5 jaar voor. Allen gaan akkoord.

Handeling 192

Het verlenen van toestemming aan Kamers van Koophandel voor het instellen en beheren van instellingen ten dienste van (handel) en nijverheid.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af wat het bewaarniveau is van de relevante neerslag met betrekking tot deze handeling. Het lijkt er op dat de inhoudelijke besluitvorming bij de Kamers van Koophandel plaatsvindt en het ministerie slechts formeel toestemming geeft en dus inhoudelijk niets meer toevoegt. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stelt, na navraag bij Economische Zaken, voor de waardering te veranderen in V, 5 jaar. Allen gaan akkoord.

Handeling 218

Het voorbereiden van, danwel het leveren van een bijdrage aan, de besluitvorming in interne overlegstructuren en het opstellen van een verslag van het overleg

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de handelingstekst omwille van de duidelijkheid uit te breiden met *met betrekking tot regionaal economisch beleid*. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stemt hier mee in en past de handelingstekst aan. Allen gaan akkoord. De waardering Verslagen SGDG-beraad, DG-beraad: B(1); Overig: V, 10 jaar wordt gehandhaafd.

Handeling 221

Het houden van vergaderingen.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt dat de handeling te algemeen van aard is. Hierdoor komt vrijwel alle neerslag van de actor in aanmerking voor bewaring. Verder is hij van mening dat de handeling eerder een activiteit is in het kader van een handeling. De algemene rijksarchivaris stelt voor de handeling te laten vervallen. De vertegenwoordigster van de zorgdragers stemt hiermee in en schrapt de handeling. Allen gaan akkoord.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

De bij het overleg betrokken partijen hebben hun goedkeuring gegeven aan dit verslag.

Bijlage 1: Verslag HMA

Historisch-maatschappelijke analyse Regionaal Economisch Beleid

Beleidsterrein:

Regionaal Economisch Beleid, 1946-2002

Deskundige:

Prof. dr. ir. W.J.M. Heijman, als bijzonder hoogleraar verbonden aan de leerstoelgroep Economie van consumenten en huishoudens, Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR). De leeropdracht van de heer Heijman betreft regionale economie, in het bijzonder de ruimtelijke aspecten van de rurale ontwikkeling en transformatie.

Werkwijze:

De heer Heijman heeft per e-mail uit het (concept) RIO (met waarderingsvoorstellen) *Regionaal Economisch Beleid. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het beleidsterrein regionaal en ruimtelijk economisch beleid, 1946-2002* de volgende onderdelen ontvangen: de inleiding, de afbakening, de begrippenlijst, het actorenoverzicht, het historisch overzicht en de literatuurlijst. Mevrouw M. Scherer en de heer B. van Kester van het Nationaal Archief hebben de heer Heijman een interview afgenomen. De heer Heijman liet bij aanvang van het interview weten dat hij niet in de gelegenheid was geweest de informatie te lezen. Het interview is door mevrouw Scherer uitgewerkt en op 2 februari 2006 ter goedkeuring aan de heer Heijman voorgelegd. Op 6 februari 2006 heeft de heer Heijman per mail zijn goedkeuring aan het verslag gegeven.

Datum:

Op 27 januari 2006 is in Wageningen een interview gehouden met de heer Heijman aan de hand van het vragenformulier HMA.

Historisch-maatschappelijke analyse (HMA)

1. Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het beleidsterrein, en wat is het belang daarvan?

Na WOII is een groeipoolbeleid gevoerd. Het doel van dit beleid was achtergebleven gebieden te stimuleren, met als achterliggende gedachte: bij een geplande groeipool komt de economie vanzelf op gang. Als voorbeelden worden genoemd:

- bedrijventerreinen (Delfzijl, Moerdijk)
- spreiding van rijksdiensten (CBS in Voorburg)

Het groeipoolbeleid paste in het maakbaarheidsideaal. Ondanks het feit dat het beleid overal in Europa is mislukt, werken deze opvattingen nog steeds door in het huidige Europese beleid.

In Nederland deed zich begin jaren negentig van de vorige eeuw een omslag in het denken voor. Het groeipoolbeleid maakte plaats voor het clusterbeleid. Niet langer werden kansarme gebieden gestimuleerd, maar kregen kansrijke, economische kerngebieden steun. Door het stimuleren van kansrijke ontwikkelingen in deze gebieden ontstonden clusters van activiteiten, met een regionale specialisatie. Gebieden die op dit punt 'achterbleven', dienden zich toe te leggen op andere functies, vb. recreatie of het in stand houden van de natuur. De heer Heijman verwijst naar het rapport *Pieken in de Delta. Gebiedsgerichte Economische Perspectieven* (Den Haag 2004), waarin als voorbeelden worden genoemd: regio Eindhoven; regio Ede-Wageningen ('food valley'); regio Nijmegen (gezondheid); regio Enschede.

Bij clusterbeleid is sprake van schaalvergroting aangezien bedrijven elkaar stimuleren. Bij groeipoolbeleid is hiervan geen sprake. Als zich geen ontwikkelingen hebben voorgedaan zullen bedrijven - na stopzetting van subsidies - verdwijnen.

1a. Het groeipoolbeleid was een voorwaardenscheppend beleid. Kunt u ook een toelichting geven op het ontmoedigingsbeleid dat in de jaren zeventig van de vorige eeuw is gevoerd, denk daarbij aan de Wet Selectieve Investeringsregeling (SIR)?

Het doel van de SIR was het stimuleren van een schone industrie en milieubeleid. De dienstensector werd steeds belangrijker. De landbouwsector en de industriële sector werden minder belangrijk. Het effect van de SIR is volgens de heer Heijman beperkt geweest. De evaluaties over de SIR zijn niet positief.

2. Welke gebeurtenissen/incidenten hebben plaatsgevonden, en in hoeverre zijn deze van belang geweest voor het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen)?

De heer Heijman noemt:

- de omslag van de primaire en secundaire sector naar de tertiaire sector in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw. Gebieden die zich niet toelegden op de dienstensector bleven economisch achter;
- de sluiting van de mijnen in Zuid-Limburg. Deze streek veranderde van welvarende regio in een probleemgebied. Er moest ter compensatie werkgelegenheid worden gecreëerd (vb. DAF, Rijksdiensten, Universiteit Maastricht);
- het faillissement van scheepsnieuwbouwbedrijf Rijn-Schelde-Verolme (RSV). De RSV-affaire heeft gevolgen gehad voor het verlenen van overheidssubsidies aan het Nederlandse bedrijfsleven;
- de oliecrises in 1973 en 1981. Deze crises hadden – evenals het rapport van de Club van Rome – invloed op de psychologie van mensen. Het milieudenken is gestimuleerd. Het ministerie van Milieu werd in het leven geroepen en in het verlengde daarvan is de Wet SIR ontwikkeld;
- het broeikas-effect: alternatieve brandstoffen werden belangrijker (vb. biobrandstof);
- de Europese eenwording: vb. het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Het Europese landbouwbeleid heeft grote regionale consequenties gehad.

3. Welke individuen/groepen zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

Volgens de heer Heijman zijn er weinig tot geen politici van belang geweest op het beleidsterrein. Als uitzondering noemt hij P.C.W.M. Bogaers (KVP). In het Kabinet-Marijnen was hij minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid en als zodanig heeft hij een stempel gedrukt op de bouwsector.

Volgens de heer Heijman speelden niet de politici maar ondernemers/multinationals een belangrijke rol. Als voorbeeld wordt industrieel C. Verolme genoemd.

4. Welke organisaties zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

De heer Heijman kan geen relevante organisaties benoemen. De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris vraagt hem naar de rol van de Kamers van Koophandel. Volgens de heer Heijman zijn Kamers van Koophandel weinig dynamische organisaties. Ze zijn met name op administratie gericht en hebben een gering aandeel in de stimulering van regio's. De heer Heijman wijst wel op het belang van regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM). In tegenstelling tot Kamers van Koophandel beschikken regionale ontwikkelingsmaatschappijen over *venture capital* dat zij ter beschikking stellen voor risicovolle investeringen.

5. In hoeverre mag verwacht worden dat de informatie met betrekking tot de op grond van bovenvermelde vragen als belangrijk te kwalificeren onderwerpen alleen kan worden aangetroffen in de overheidsarchieven m.b.t. het beleidsterrein of dat deze wellicht ook elders te vinden is?

De heer Heijman verwijst naar:

- bedrijfsarchieven
- archieven Kamers van Koophandel
- archieven regionale ontwikkelingsmaatschappijen
- archief stichting Food Valley (samenwerkingsverband tussen vier gemeenten)
- archief KAN-gemeenten ('Stadsregio Arnhem - Nijmegen')
- provinciale archieven
- archiefbescheiden betreffende Europese zaken

- archiefbescheiden betreffende de mijnsluiting, bijvoorbeeld het bedrijfsarchief van DSM

6. In hoeverre is het noodzakelijk om nog andere deskundigen over deelaspecten van het beleidsterrein te raadplegen en wie zou daar het beste voor benaderd kunnen worden?

De heer Heijman noemt de namen van:

- Prof. dr. Jan Oosterhaven (RuG). Specialisatie: het Noorden van Nederland (ruraal en urbaan).
- Prof. dr. Peter Nijkamp (VU Amsterdam) Specialisatie: Regionale economie, in het bijzonder de ontwikkelingen in de Randstad.
- Prof. dr. Frans Boekema (UvT; KUN). Specialisatie: economische geografie.

7. Is er eventueel nader (literatuur-)onderzoek noodzakelijk?

De heer Heijman levert een aantal (recente) titels aan:

- Bloembergen, E., e.a., *Ruimtelijke ordening: preadviezen* ('s-Gravenhage 1969)
- Brakman, S en J.H. Garretsen, *Locatie en concurrentie. Pre-adviezen van de Koninklijke Vereniging voor de Staathuiskunde 2003* (Z.p. 2003)
- Heijman, W.J.M., *Regionale economie. Van vestigingsplaatstheorie naar regionale ontwikkeling* (Delft 2002)
- Ministerie van Economische Zaken, directie Ruimtelijk Economisch Beleid, *Pieken in de Delta. Gebiedsgerichte Economische Perspectieven* (Den Haag 2004)
- Ministerie van Economische Zaken, directoraat-generaal voor Economische Structuur, Directie Regio's, Bedrijfsomgeving en Milieu, *Ruimte voor Economische Dynamiek, een verkennende analyse van ruimtelijk-economische ontwikkelingen tot 2020* (Schiedam 1997)
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, *Agenda voor een vitaal platteland: inspelen op veranderingen* (Den Haag 2004)
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, *Nota Ruimte: ruimte voor ontwikkeling* (Den Haag 2004)

Bijlage 2: Vragenlijst HMA

Vragenformulier Historisch-Maatschappelijke Analyse (HMA)

1) Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het beleidsterrein, en wat is het belang daarvan?
2) Welke gebeurtenissen / incidenten hebben plaatsgevonden, en in hoeverre zijn deze van belang geweest voor het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen)?
3) Welke individuen / groepen zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?
4) Welke organisaties zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?
5) In hoeverre mag verwacht worden dat de informatie met betrekking tot de op grond van bovenvermelde vragen als belangrijk te kwalificeren onderwerpen alleen kan worden aangetroffen in de overheidsarchieven m.b.t. het beleidsterrein of dat deze wellicht ook elders te vinden is?
6) In hoeverre is het noodzakelijk om nog andere deskundigen over deelaspecten van het beleidsterrein te raadplegen en wie zou daar het beste voor benaderd kunnen worden?
7) Is er eventueel nader (literatuur-)onderzoek noodzakelijk?